

LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

NR 177 DECEMBER 2024

MEDLEMSTIDNING FÖR SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

FOKUS

NOBELS FREDSPRIS 2024

**“Jag var tvungen att nypa mig
i kinderna för att vara säker,”
Toshiyuki Mimaki, ordförande
i Nihon Hidankyo**

**“Jag skrek rakt ut!”
säger Yukiko Duke
om fredspriset**

**Kärnvapenstaternas
arsenaler och deras politik
– i detta nummer: USA:s
kärnvapen**

**Verksamhetsberättelse
2023-09-01 – 2024-08-31
i urval**

Läkare mot Kärnvapen ges ut av föreningen Svenska Läkare mot Kärnvapen, SLMK.

ANSVARIG UTGIVARE: Josefin Lind,
josefin.lind@slmk.org

REDAKTION: Josefin Lind, Nils Rodhe, Elin Liss
och Gabriel Holmbom.

LAYOUT: E&G Design.

TRYCK: Exakta Creative.

Tryckt på miljögodkänt papper.

ISSN: 1400-2256

Nästa nummer utkommer i februari 2025.

Material skickas till redaktion@slmk.org senast
10 januari 2025.

**SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN**

Svenska Läkare mot Kärnvapen

Norrtullsgatan 45,

113 45 Stockholm

E-POST: info@slmk.org

För medlemsrelaterade frågor:

medlem@slmk.org

BANKGIRO: 901-0901

SWISH: 1239010901

FÖLJ OSS:

Facebook.com/SLMK.1981

Instagram: @svenskalakaremotkarnvapen

Twitter: @IPPNWSweden

SLMK arbetar preventivt för att kärnvapen ska
avskaffas innan de används igen. Vi är en del av
IPPNW (International Physicians for the Prevention
of Nuclear War) samt ICAN (International Cam-
paign to Abolish Nuclear Weapons).

ICAN 2017
NOBEL
PEACE
PRIZE

Tidningen utkommer till alla medlemmar i

Danske Læger mod Kernevåben,

www.danskelaelgermodkernevaaben.dk

KONTAKT:

Povl Revsbech (sekretær og kasserer)

povl.revsbech@gmail.com

DLMK, c/o Povl Revsbech, Langdalsvej 40

8220 Brabrand, Danmark

INNEHÅLL #177

FRAMSIDA: Nihon Hidankyo's ordförande Toshiyuki Mimaki, som överlevde atombombningen
av Hiroshima 1945, nyp sig i kinden när han deltar i en presskonferens efter att organisationen
utsetts till 2024 års Nobels fredspristagare. Foto: Kyodo/via REUTERS

- 4** Nobels fredspris 2024 går till den japanska
gräsrotsrörelsen Nihon Hidankyo
- 6** Kärnvapenstaternas arsenaler och deras
politik – i detta nummer: USA:s kärnvapen
- 10** Verksamhetsberättelse i urval
2023-09-01 – 2024-08-31
- 5** Yukiko Duke intervjuas om fredspriset
- 8** Notiser
- 17** Danske Læger mod Kernevåben
Formandsberetning 2023
- 18** Spara och bidra till en kärnvapenfri värld

DAGS ATT BETALA MEDLEMS- AVGIFT FÖR 2025!

Fortsätt bidra till en kärnvapenfri värld genom att betala din medlemsavgift!

LÄKARE - 365 KR/ÅR

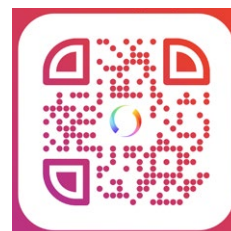
ASSOCIERAD MEDLEM - 200 KR/ÅR

STUDENT - 100 KR/ÅR

STÖDMEDLEM – VALFRI SUMMA

BANKGIRO: 901-0901

SWISH: 1239010901

Märk betalningen med ditt namn och medlemsnummer.

Skänk gärna en extra gåva till verksamheten. Tack för ditt stöd!

Tack för stöd och engagemang under det gångna tuffa året

Vendela Englund Burnett
Ordförande

Mörk, kylig och beklämmande ter sig världen både bokstavligt och symboliskt. Samtidigt är det tydligt att mörkret - hur kompakt det än är - inte kan släcka det minsta lilla ljus. Extra känsliga är ögon som bara sett mörker. Minsta ljusglimt blir viktig. Vi fortsätter att tända gnistor av hopp, kunskapens ljus, vredens flammor och larmande vårdkasar, rikta lampor mot skumma hörn och fortsatt outtröttligt hålla lågan vid liv i de fyrrar som visar kursen mot en kärnvapenfri värld.

Mycket har hänt det gångna året som har påverkat vårt arbete men som också visar varför vi behövs. I och med Natomedlemskapet har Sverige ställt sig bakom Natos kärnvapenavskräckning. Sverige tar inte längre avstånd från kärnvapen. Avsaknaden av skriftliga förbehåll och uttalanden från politiker innebär att vi i framtiden riskerar få en situation där kärnvapen finns på svenskt territorium.

Som du kan läsa i detta nummer har vi tack vare dig och andra medlemmar, trots indragna bidrag från regeringen, kunnat göra otroligt mycket det gångna året. Vi har mött beslutsfattare, bevakat FN-möten, berättat om kärnvapens katastrofala humanitära och medicinska konsekvenser i radio, TV, sociala medier, insändare, möten och konferenser. Vi har skapat

motstånd mot kärnvapen på svenskt territorium och stärkt ICAN:s arbete. Vår verksamhetsberättelse lyser. Läs och låt dig bländas! Ni medlemmar, era generösa

gåvor och alla de ideella timmar som lagts ner har gjort det möjligt. Tack för ert engagemang!

Nästa år är det 80 år sedan de amerikanska atombomberna ödelade de japanska städerna Hiroshima och Nagasaki. I snart 80 år har atombombsöverlevare rest jorden runt för att delge omvärlden sina vittnesmål om de fasansfulla sekunderna som raserade liv och förändrade världen för alltid. Budskapet är tydligt: Aldrig mer Hiroshima – aldrig mer Nagasaki! Genom att tilldela den japanska organisationen Nihon Hidankyo Nobels fredspris 2024, sänder den norska Nobelkommittén ett tydligt budskap till världens ledare: Lyssna på överlevarna!

År 2025 blir ett intensivt år med tredje statspartsmötet för FN:s konvention om förbud mot kärnvapen, förberedande konferens inom Icke-spridningsavtalet, 80 årsminnet av Hiroshima och Nagasaki och IPPNW:s världskongress i Nagasaki. Vi kommer fortsätta tända olika ljuskällor, rikta strålkastarljus dit det behövs och sätta press på Sverige att återigen stå upp mot kärnvapen.

Det är dags att betala din medlemsavgift för 2025. Ditt stöd för vårt arbete för en kärnvapenfri värld behövs mer än någonsin! ■

”
Genom att ge den japanska organisationen Nihon Hidankyo fredspriset sänder Nobelkommittén ett tydligt budskap till världens ledare: Lyssna på överlevarna!

FREDSPRISET

Nobels fredspris 2024 går till den japanska gräsrotsrörelsen Nihon Hidankyo

Av Elin Liss

Den norska Nobelkommittén tilldelade i december Nobels fredspris för 2024 till den japanska organisationen Nihon Hidankyo. Organisationen är en gräsrotsrörelse av atombombsöverlevare, Hibakusha, från Hiroshima och Nagasaki, och de får fredspriset för "sina ansträngningar att uppnå en värld fri från kärnvapen och för att genom vittnesmål visa att kärnvapen aldrig får användas igen."

Nihon Hidankyos medlemmar har arbetat outtröttligt för att öka medvetenheten om de katastrofala humanitära konsekvenserna av användandet av kärnvapen, och för deras totala eliminering. Deras vittnesmål har bidragit till att skapa och stärka ett utbrett motstånd mot kärnvapen runt om i världen. Det har stärkt tabut mot kärnvapen.

"Hibakusha hjälper oss att beskriva det obeskrivliga, att tänka det otänkbara och att på något sätt förstå den obegripliga smärta och det

obegripliga lidande som kärnvapen orsakar" skrev Nobelkommittén i sitt uttalande.

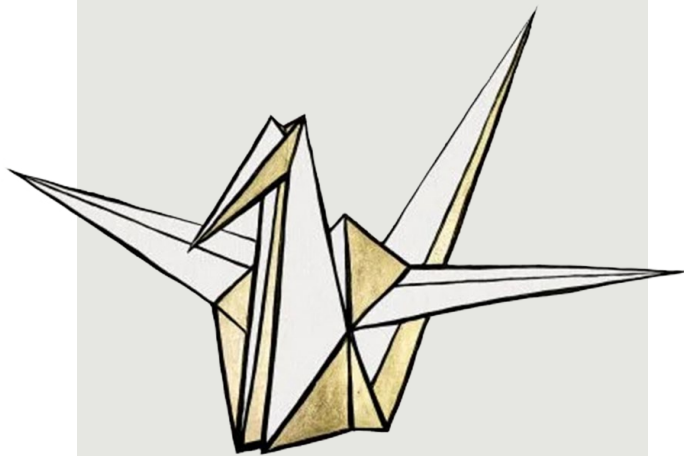
I ett uttalande skriver Nihon Hidankyo att de är tacksamma över att ha tilldelats Nobels fredspris och lovar att arbeta ännu hårdare, med förhoppningen att kunna föra sitt arbete vidare till yngre generationer.

Vi har det senaste decenniet arbetat med Nihon Hidankyo genom ICAN för att driva på för ett förbud mot kärnvapen. Deras vittnesmål och påverkansarbete har varit avgörande för antagandet och ikraftträdandet av FN:s förbud mot kärnvapen (TPNW) i synnerhet, och för kampen för kärnvapennedrustning i allmänhet.

Nobels fredspris är en stor ära i sig, men det är även ett pris som skapar internationellt fokus kring den fråga som upp-

märksammas och den organisation som erkänns. Det ökar medvetenheten, kunskapen och pressen på omvärlden att agera, i detta fall kring kärnvapen. Priset stärker därmed hela nedrustningsrörelsen globalt. ■

**”
Deras vittnesmål
har bidragit till
att stärka ett ut-
brett motstånd mot
kärnvapen runt om
i världen.**

Nihon Hidankyo

Nihon Gensuibaku Higaisha Dantai Kyōgi-Kai, förkortat Nihon Hidankyo, (Japanska förbundet för organisationer för personer som drabbats av A- och H-bomber) grundades 1956 av och för överlevare från Hiroshima och Nagasaki.

De arbetar för global nedrustning av kärnvapen och driver krav på statliga kompensationer för offer i Japan och internationellt genom påverkansarbete, att vittna om sina erfarenheter, dokumentera och sprida kunskap. De bedriver även stödverksamhet för överlevare.

Snart 80 år sedan Hiroshima och Nagasaki

Nästa år är det 80 år sedan USA bombade Japan med kärnvapen och vittnena och överlevarna blir färre och färre. Nobelkommittén påminner om det vi hela tiden har vetat och sagt, att kärnvapen har katastrofala konsekvenser för människor och miljö och har potentialen att förgöra vår civilisation. Den enda vägen framåt är att utrota kärnvapen innan de utrotar oss. Vi måste alltså fortsätta att påminna världen om vad kärnvapen faktiskt innebär för att ingen ska utsättas igen.

Vill du hjälpa till att högtidlighålla årsdagen? Börja fundera redan nu hur du skulle kunna uppmärksamma det lokalt. Kanske en insändare, en ljusmanifestation på torget eller en föreläsning?

INTERVJU

Yukiko Duke

Yukiko Duke är kulturjournalist, författare och översättare. Hennes japanska familj är en av många som än idag berörs av atombomberna som fälldes över Nagasaki och Hiroshima.

Vad var din reaktion på årets fredspris?

Jag skrek rakt ut av glädje! Min släkt kommer från Nagasaki och vi drabbades, som så många, hårt av bomben. Min mors föräldrahem jämnades med marken och min mormor fick svåra strålskador. Efter kriget förtegs atombombens verkningar länge. Det dröjde ända fram till 1957 innan den japanska regeringen såg till att de som skadats fick en "atombombsbok" som garanterade dem fri läkarvård. För de atombombsskadade betyder priset att de och deras öde synliggörs.

Vad betyder det för kampen mot kärnvapen?

Att en gräsrotsorganisation som utan att förtrötas har informerat om verkningarna av kärnvapen belönas är av stor betydelse. De hibakusha, överlevare, som rest runt och berättat om sina upplevelser blir allt äldre. Därför är det så viktigt att de uppmärksammas nu. Särskilt när det världspolitiska läget är spänt och stater hotar med kärnvapen.

Vad betyder det för överlevarna?

Enormt mycket. Nihon Hidankyo har lyckats ena överlevare kring ett mål: att vittna om det lidande kärnvapen orsakar - ett lidande som färgar flera generationer. Det finns än i dag en dold diskriminering mot överlevarna, deras barn och barnbarn. Arbetsgivare är rädda för att de ska utveckla cancer och det kan bli svårt med äktenskap då rädslan är stor för att strålskador ska ha "gått i arv". De har kämpat mot denna diskriminering, men också för att föra ut budskapet om att kärnvapen är ett brott mot mänskligheten. ■

USA:s kärnvapen

Av Elin Liss

Detta är del tre i vår serie om kärnvapenstaternas arsenaler och vad som skulle hända ifall dessa stater attackerades med kärnvapen. I förra numret gick vi igenom Pakistan, i detta nummer ligger fokus på USA.

USA:s arsenal

USA bedömdes av Federation of American Scientists (FAS) i maj 2024 totalt ha 5 044 kärnvapen. Av 3 708 stridsspetsar bedöms 1 770 utplacerade och 1 938 vara i reserv. Utöver dessa finns 1 336 äldre kärnvapen som väntar på att nedmonteras. Av de utplacerade, finns 400 på landbaserade interkontinentala ballistiska missiler (ICBM), 970 på ubåtar, 300 på flygbaser i USA och cirka 100 taktiska kärnvapen på baser i Europa (Belgien, Italien, Nederländerna, Turkiet och Tyskland).

Transparensen kring USA:s kärnvapenarsenal har varierat genom åren. Mellan 2010 och 2018 publicerade den amerikanska regeringen information om sina arsenaler, medan Trumpadministrationen 2019 och 2020 valde att inte göra det. När Biden kom till makten offentliggjorde han siffrorna för de saknade åren. Märkligt nog avslog sedan Bidenadministrationen FAS ansökan om att få siffror för åren 2021-2023. Att siffror hålls dolda är definitivt ett problem i sig men det underminerar dessutom kraven USA ställer på Kina och Ryssland om att öka transparensen kring deras kärnvapen. Efter 2024 års sammanställning släppte dock regeringen återigen siffrorna. Det visade sig då att antalet aktiva stridsspetsar är 3 748 stycken, 40 fler än i FAS bedömning. Hur fördelningen mellan utplacerade och lagrade ser ut framgår dock inte.

Kärnvapendoktrin och strategi

Nuclear Posture Review (NPR) är den process som bestämmer vilken roll kärnvapen ska ha i USA:s säkerhetsstrategi tillika den doktrin där USA:s strategi för kärnvapen utkristalliseras. Den beskriver förutom planerna för avskräckning och rustningskontroll med andra länder, även en översikt av kärnvapenkapaciteten och förändringar av landets kärnvapenlager. Den senaste versionen uppdaterades 2022 men den betydande förändringen skedde redan 2010 då Obama beslutade att helt modernisera kärnvapenarsenalen.

USA:s president har i dagsläget möjlighet att beordra ett kärnvapenanslag av vilken anledning som helst, när som helst, då USA varken har någon policy om "No-first-use" (att endast använda kärnvapen som svar på en kärnvapenattack) eller "Sole purpose" (att kärnvapen endast får användas som avskräckning av kärnvapenattacker och om nödvändigt svar på kärnvapenattack, inte attacker med exempelvis konventionella vapen).

”
USA:s president har i dagsläget möjlighet att beordra ett kärnvapenanslag av vilken anledning som helst.

”Så länge kärnvapen existerar är den grundläggande uppgiften för amerikanska kärnvapen att avskräcka från kärnvapenattacker mot USA, våra allierade och partners. USA skulle endast överväga att använda kärnvapen under extrema omständigheter för att försvara USA:s eller dess allierades och partners vitala intressen.” - *US Nuclear Posture Review 2022*

Utöver Nuclear Posture Review har USA en konkret kärnvapenkrigsplan (OPLAN8010-12). Enligt Federation of American Scientists består den egentligen av fyra planer, riktade mot fyra motståndare: Ryssland, Kina, Nordkorea och Iran. Flera uppdateringar har gjorts sedan den antogs medan en mer substantiell ändring gjordes 2019 då fokus lades på stormaktskonkurrens. En ny

cyberplan integrerades och gränsen mellan kärnvapen och konventionella styrkor suddades ut.

Denna införlivning i en och samma övergripande plan av nukleära och konventionella styrkor men även av cyber-, informations- och elektromagnetiska förmågor, är en betydande förändring från den strategiska krigsplanen som fanns under Kalla kriget som nästan helt var nukleär. Detta menar USA ska ge fler handlingsalternativ, men skapar också problem.

Efter den ryska annekteringen av Krim år 2014 ökade USA kärnvapenbombplanens roll i sitt europeiska kommando för att skapa en starkare offensiv förmåga. Från att endast träna europeiska styrkor och visa sin närvaro i syfte att avskräcka Ryssland ska de nu kunna flytta en fullt stridsberedd bombstyrka till Europa.

Dessa förändringar har enligt Federation of American Scientists lett till alltmer provokativa flygningar över Europa, i vissa fall mycket nära den ryska gränsen. I och med Sveriges inträde i Nato flyger amerikanska bombplan rutinmässigt över svenskt territorium. I augusti 2022 flög exempelvis två B-52:or över Sverige, en av dessa kapabel att bära kärnvapen. Månaden därpå, samma dag som Rysslands president Putin hotade att använda kärnvapen för att försvara annekterade områden i Ukraina (september 2022), lyfte fyra B-52:or från Storbritannien och återvände till USA, två av dem via norra Sverige.

"En sådan nära integration av nukleära och konventionella bombplan i samma insatsstyrka kan få betydande konsekvenser för krisstabilitet, missförstånd och risken för nukleär eskalering eftersom det kan leda till överreaktioner och missuppfattningar om vad som signaleras." - *Federation of American Scientists, United States nuclear weapons, 2024*

Humanitära konsekvenser

Enligt ICAN:s rapport *No place to hide: Nuclear weapons and the collapse of health care systems* (2022) skulle ett medelstort kärnvapen (100 kiloton) som detoneras över Washington D.C. med 6,3 miljoner invånare resultera i uppskattningsvis 180 000 människors omedelbara död och ytterligare 380 000 människor skulle skadas, varav en stor andel med svåra brännskador. Av de 13 sjukhus som finns i Washington D.C. skulle omkring hälften slås ut och varje överlevande läkare skulle tvingas ansvara för att behandla 26 personer samtidigt. Stadens enda brännskadecentra, med 30 platser, skulle skadas eller förstöras i explosionen.

↑ När Donald Trump tillträder som USA:s president nästa år kommer han i praktiken kunna beordra ett kärnvapenfall av vilken anledning som helst.

Kostnad

Enligt uppskattningar i ICAN:s rapport *Surge: 2023 Global Nuclear Weapons Spending*, spenderade USA 51,5 miljarder dollar på sina kärnvapen år 2023, en ökning med 17,8 procent i jämförelse med föregående år. Det är 1924 dollar varje minut. 2023 lade USA mer pengar på kärnvapen än alla andra kärnvapenstater tillsammans. Uppskattningsvis lägger USA cirka 6 procent av sina totala militära utgifter på sin kärnvapenarsenal.

Det fullständiga moderniserings- och underhållsprogrammet för USA:s kärnvapen kommer att enligt FAS fortsätta långt efter 2039 och kommer, baserat på Congressional Budget Office's uppskattning, att kosta 1200 miljarder dollar men andra uppskattningar visar att summan snarare kommer att landa på närmare 1700 miljarder dollar. ■

Referenser

Federation of American Scientists
[Nuclear Notebook USA nuclear weapons, 2024, Hans M. Kristensen, Matt Korda and Eliana Johns, Mackenzie Knight](#)

[United States Discloses Nuclear Warhead Numbers: Restores Nuclear Transparency, 2024, Hans Kristensen](#)

[What Is The Sole Purpose Of U.S. Nuclear Weapons?, 2021, Adam Mount](#)

ICAN
[Surge: 2023 Global Nuclear Weapons Spending](#)

[No place to hide: nuclear weapons and the collapse of health care systems 2022](#)

Årsmöte

Den 23 november genomförde Svenska Läkare mot Kärnvapen sitt årsmöte. Årsmötet gav den avgående styrelsen ansvarsfrihet och valde en ny styrelse. Efter årsmötet hölls ett konstituerande styrelsemöte och dagen efter hade styrelsen en workshop om hur vi kan arbeta med exempelvis ökad insamling och medlemskap.

Ordinarie styrelsemedlemmar

Ordförande Vendela Englund Burnett omval
Benny Petersson omval
Nicke Rodhe omval
Meit Krakau omval
Åsa Lindström omval
Lena Sohlberg omval
Gunnar Westberg omval
David Viktorin omval
Andreas Vilhelmsson nyval

Suppleanter

Gösta Alfvén omval
Erland Richardson omval
Karin Svensson omval
Filip Molinder, studentrepresentant, nyval, tidigare ordinarie
Tommy Lundsäter, studentrepresentant, nyval

Oroväckande händelseutveckling i kriget i Ukraina

Ryssland ska den 21/11 ha använt en ny typ av ballistisk medeldistansrobot (*intermediate-range ballistic missile*) i en attack mot Ukraina. Troligtvis är den kapabel att bära kärnvapen. Först hävdade Ukraina att det rörde sig om en interkontinental ballistisk robot, vilket dock visade sig inte stämma.

Attacken följde efter att den ryska kärnvapendoktrinen uppdaterats och USA har tillåtit Ukraina att använda amerikanska vapen för att attackera mål inne i Ryssland. Rysslands uppdaterade doktrin öppnar för användandet av kärnvapen om ett icke-kärnvapenland attackerar Ryssland med konventionella vapen med stöd av en kärnvapenmakt.

Sverige bojkottar studie om kärnvapens konsekvenser

I november röstade FN:s generalförsamling igenom en resolution om att en expertpanel ska tillsättas för att studera kärnvapenkrigets konsekvenser. Studien, den första i sitt slag på 35 år, ska sammanställa den senaste forskningen på en rad olika områden – medicinska, samhällsrelaterade, klimatmässiga och radiologiska samt effekt på folkhälsa, globala socioekonomiska system, jordbruk och ekosystem. Resolutionen gick igenom med en stor majoritet med 144 ja-röster. Sverige däremot avstod i omröstningen tillsammans med bland andra kärnvapenstaterna USA, Israel och Indien. Endast tre länder röstade nej: kärnvapenstaterna Ryssland, Storbritannien och Frankrike.

Bristfällig och vilseledande kärnvapeninformation i MSB:s nya broschyr

Den 18 november skrev ordförande Vendela Englund Burnett en debattartikel i Läkartidningen angående MSB:s nya broschyr "Om krisen eller kriget kommer" som denna gång tar upp kärnvapen. Då det inte förklaras vad en kärnvapenexplosion faktiskt innebär, kan instruktionen, om att söka skydd och vänta några dagar, förleda allmänheten att tro att det kanske inte är så farligt – att man efter detonation av ett massförstörelsevapen kan gå ut i ett fungerande samhälle. Kunskapen om vad kärnvapen faktiskt är och gör är skrämmande låg, även bland myndigheter och beslutsfattare. Det enda sättet att skydda sig är att kärnvapen elimineras.

Artikeln plockades upp av TV4 nyheterna som gjorde en egen artikel utifrån Vendelas "Läkarnas beräkning: Så många dör direkt i en attack mot riksdagshuset" den 20/11. De intervjuade också MSB:s enhetschef Henrik Larsson som menar att de gjort en avvägning mellan att informera och skrämma upp. Han menar dock att det självklart skulle vara en katastrof om Sverige drabbades av ett kärnvapenattentat. Även Tidningen Syre plockade upp och citerade debattartikeln i sin artikel "Många reaktioner på krigsfokus i MSB:s nya broschyr" den 21/11.

Insändare har även skrivits av medlemmar med exempel på lokala konsekvenser om ett kärnvapen används, i samband med att MSB:s broschyr landat i brevlådorna runt om i landet. De har publicerats i exempelvis Barometern och Dala-Demokraten.

SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN

Verksamhetsberättelse

I URVAL 2023-09-01 – 2024-08-31

Hela verksamhetsberättelsen finns på www.slmk.org.
Verksamhetsberättelsen utgör också vår effektrapport
som rapporteras in till Giva Sverige.

SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN
Nobels fredspris 1985

Svenska Läkare mot Kärnvapens mål är att kärnvapen ska avskaffas och aldrig användas igen. Med utgångspunkt i vår kunskap om medicinska och humanitära konsekvenser arbetar vi för att öka kunskapen, driva på och skapa förutsättningar för nedrustning. Genom att öka den politiska pressen och omdefiniera debatten om kärnvapen vill vi få Sverige att driva nedrustning med det humanitära perspektivet i centrum.

Sedan organisationens start i början av 80-talet har Svenska Läkare mot Kärnvapen arbetat långsiktigt för politisk förändring utifrån vetenskap och fakta. Vi opinionsbildar och engagerar medlemmar, de som är grunden i vårt arbete och skapar vår trovärdighet. Av erfarenhet vet vi att påverkansarbete kan utgöra långsamma politiska processer, där det periodvis också går bakåt, men att det är då vi behövs som mest.

Under verksamhetsåret har en ny kontext växt fram. Sveriges har blivit Natomedlem och stödjer nu kärnvapenavskräckning, har ingått ett försvarssamarbetsavtal (Defence Cooperation Agreement, DCA) med USA där kärnvapen inte utesluts, och vi har sett stora kliv tillbaka i de svenska nedrustningsprioriteringarna. Regeringen drog också in vårt och andras mångåriga verksamhetsstöd, något som påverkat organisationen. Trots detta har vi tack vare er medlemmar kunnat genomföra en omfattande verksamhet under det gångna året.

Så arbetar vi

Svenska Läkare mot Kärnvapen arbetar för att påverka beslutsfattare att bedriva ett mer aktivt svenskt nedrustningsarbete, genom att bidra med underlag, analyser och rekommendationer. Vi granskar Sveriges agerande och politik kring kärnvapen och nedrustning och vi för en kontinuerlig dialog med beslutsfattare, partier, regeringskansliet, myndigheter och andra aktörer.

Vi arbetar på flera sätt för att sprida kunskap om kärnvapen, deras medicinska konsekvenser och nedrustning. Genom att höja kunskapsnivån och erbjuda möjligheter att engagera sig gör vi det möjligt för människor att ta ställning, fatta informerade beslut och påverka. Vi verkar för en faktabaserad debatt om kärnvapen som utgår ifrån de humanitära konsekvenserna. Det bidrar till att skapa en starkare opinion som ökar pressen på våra folkvalda politiker att föra en ansvarsfull och aktiv nedrustningspolitik.

Vi måste också påminna om att förändring är möjlig, särskilt i dessa utmanande tider, för att människor ska känna ett personligt engagemang och optimism trots motstånd.

Genom att arbeta för att vara en inkluderande och långsiktigt hållbar organisation kan vi se till att föreningen förblir en stark röst. Med en stark rörelse mångfaldigar vi våra röster idag och ser till att de finns kvar imorgon. Genom organisering skapar vi en gemensam kraft att förändra.

Påverkan

Under verksamhetsåret har vi fört dialog med representanter för politiska partier för att bygga engagemang i kärnvapenfrågan. Arbetet med att stödja och uppmuntra politiker är en kontinuerlig del i vårt arbete för långsiktiga resultat. Vi för även en dialog med tjänstepersoner, inte minst på Utrikesdepartementets nedrustningsenhet, för uppföljning och för att bidra med underlag och kunskap. Våra underlag har använts av flera politiker under året i motioner och debatter. Inför FN:s generalförsamling 2023 deltog vi i möte med utrikesminister Tobias Billström och biståndsminister Johan Forsell där vi lyfte frågan om verksamhetsstödet.

I juni bjöd vi in Tormod Heier, professor i militär strategi och operationer på Försvarshögskolan i Oslo, till riksdagen. Han träffade en stor grupp Socialdemokrater och även en grupp Vänsterpartister och Miljöpartister. Fokus var att bygga kunskap och erfarenhet från Norges mångåriga Natomedlemskap och arbete med att förhandla fram det norska DCA-avtalet med USA.

Nato och Defence Cooperation Agreement – DCA

Verksamhetsåret präglades av tillträdet till Nato samt försvarssamarbetsavtalet DCA. Svenska Läkare mot Kärnvapen tar inte ställning till vare sig svenskt Natomedlemskap eller för eller emot försvarssamarbetsavtalet som sådant. Vi har däremot arbetat för att Natomedlemskapet ska hållas kärnvapenfritt och att de aktuella militärbaserna inom DCA ska förklaras kärnvapenfria, samt att det i avtalet skulle klargöras att inga kärnvapen får inkluderas i samarbetet.

Vi har kommunicerat våra analyser och rekommendationer via öppna brev till riksdagsledamöter i 19 lokaltidningar, debattartiklar och underlag på vår hemsida och i sociala medier, genom vår tidskrift Läkare mot Kärnvapen men också i möten med partigrupper och partiföreträdare.

Remissyttrande

I mars lämnade vi in ett remissyttrande till Försvarsdepartementet om DCA. I yttrandet lyfte vi att avtalet inte specifikt säkerställer att kärnvapen inte får införas på svenskt territorium, varken implicit eller explicit eller om beslutet ligger på riksdagen eller regeringen. Vi problematiserade även att det inte finns något klargörande att logistikstöd till amerikanska styrkor inte får inkludera kärnvapen. Vårt yttrande nämndes av en riksdagsledamot i riksdagsdebatten innan omröstningen om DCA.

Året i korthet

- Drygt 7000 personer skrev under vår namninsamling "Kärnvapen på svenskt territorium: NEJ!" som vi i juni överlämnade till riksdagen.
- I januari släppte vi rapporten "Sverige i Nato" tillsammans med Svenska Freds under Folk och Försvars rikskonferens. TT skrev en artikel som publicerades i 12 medier bland annat SvD och Dagens Nyheter.
- Vår Novusundersökning visar att en majoritet av svenskarna (66%) tycker att kärnvapen inte ska kunna placeras i Sverige och att det bör skrivas en policy om detta.
- I mars lämnade vi in ett remissyttrande till Försvarsdepartementet om DCA. I yttrandet lyfte vi att avtalet inte specifikt säkerställer att kärnvapen inte får införas på svenskt territorium.
- Svenska Läkare mot Kärnvapen anser att kärnvapen måste inkluderas i undervisningen om katastrofmedicin. Vi har under verksamhetsåret varit i kontakt med Socialstyrelsen och även lyft frågan under flera medicinska konferenser. Arbetet fortsätter under kommande år.

SLMK I DEBATTEN

MEDLEMMARNAS ARBETE

FOLKBILDNING

Internationella nedrustningsfora

I november-december 2023 deltog vi på det andra statspartsmötet för FN:s konvention om förbud mot kärnvapen (TPNW) i New York. Dessvärre fanns inte Sverige representerat på mötet. Vi följde diskussionerna, rapporterade hem via sociala medier och i vår tidskrift. Utöver det var detta, likt alla internationella möten, viktiga tillfällen för fortbildning och för att entusiasmera deltagarna, skapa och vårda internationella kontakter och visa att vi är en organisation som är på plats där det händer.

I juli-augusti 2024 genomfördes den andra förberedande kommittén för Icke-spridningsavtalet (NPT) i Genève. På grund av indraget verksamhetsstöd hade vi inte medel att åka. Inför mötet hade vi dock dialog med Utrikesdepartementets nedrustningsenhet där vi framförde våra rekommendationer, exempelvis om att stödja uttalanden om kärnvapnens humanitära konsekvenser och vi delade ICAN:s budskap och slutsatserna från mötet i sociala medier, i vår tidning och i nyhetsbrev.

Folk och Försvars rikskonferens i Sälen

Svenska Läkare mot kärnvapen deltog i januari i Folk och Försvars konferens i Sälen. Vi ställde frågor och gav uppmaningar i plenum till politiker och myndighetschefer, som utrikesminister Tobias Billström, S-ordförande Magdalena Andersson, Överbefälhavare Micael Bydén och MSB:s generaldirektör Charlotte Petri Gornitzka. Svaren på alla våra frågor var generellt svävande och emfas var på att Rysslands kärnvapen är de som är farliga och att så länge det finns kärnvapen måste Nato vara en kärnvapenallians.

Rapport: Sverige i Nato

Under verksamhetsåret samarbetade vi med Svenska Freds om en gemensam rapport Sverige i Nato som lanserades i januari 2024 under en presskonferens i Sälen under Folk och Försvars rikskonferens, inför cirka 20 närvarande journalister. Rapportens främsta syfte är att granska vad ett svenskt Natomedlemskap kan komma att innebära ur en rad olika aspekter. TT skrev en artikel som publicerades i 12 medier bland annat SvD och Dagens Nyheter. Vi intervjuades även i fem egna artiklar i medier som Göteborgsposten, Syre och FemPers Nyheter och rapporten omnämndes i ytterligare fem artiklar, inklusive i turkisk media.

Senare i januari släppte vi rapporten i Stockholm där vi hade ett samtal med socialdemokraten Morgan Johansson och moderaten

Ann-Sofie Alm om Nato och kärnvapen. Ett 80-tal personer kom. Vi har fortsatt lyfta rapporten under året och sålt den på olika evenemang.

Alva Myrdal Center för kärnvapenedrustning

I juni 2024 deltog vi på Alva Myrdal Center för kärnvapennedrustnings tredje årliga konferens vid Uppsala universitet, där vi arrangerade två samtal. Det ena om kärnvapnens medicinska och klimatmässiga konsekvenser och det andra om avskräckning, dagens kärnvapenarsenaler och moderniseringar och ryska perspektiv. Konferensen är en viktig plats för att knyta kontakter med experter, inte minst från akademien vilka vi oftast inte träffar på andra nedrustningskonferenser, från hela världen och uppdatera oss i ny forskning på kärnvapenområdet.

Katastrofmedicin

Både Världshälsoorganisationen WHO och World Medical Association menar att läkare och annan sjukvårdspersonal skall undervisas om de medicinska konsekvenserna av kärnvapen användning och följderna för sjukvården. Den allmänna undervisningen i katastrofmedicin vid de olika medicinska fakulteterna i Sverige upphörde under 1990-talet. Regeringen har meddelat Socialstyrelsen, regioner och kommuner att undervisning och träning i hantering av katastrofer måste återinföras. I detta uppdrag har man inte tydligt inkluderat kärnvapen.

Svenska Läkare mot Kärnvapen anser att kärnvapen måste inkluderas i undervisningen om katastrofmedicin. Vi har under verksamhetsåret varit i kontakt med Socialstyrelsen och även lyft frågan under flera medicinska konferenser. Arbetet fortsätter under kommande år.

Opinion

Namninsamling: Kärnvapen på svenskt territorium: NEJ!

För att nå ut till en bredare målgrupp, göra vårt namn mer känt och i förlängningen skapa opinion tog vi hjälp av en kommunikationsbyrå och skapade en namninsamling mot kärnvapen på svenskt territorium. Rubriken var Kärnvapen på svenskt territorium: NEJ! Under våren och försommaren spred vi namninsamlingen i vår tidning, i sociala medier, genom annonsering i Aftonbladet, på vår hemsida och genom vårt nyhetsbrev. I juni överlämnade vi drygt 7 000 namnunderskrifter till ledamöterna i riksdagens sammansatta försvars- och utrikesutskott vilka hade behandlat DCA-frågan under våren.

Opinionsundersökning: Majoritet vill ha en policy mot kärnvapen på svensk mark.

I slutet av 2023 gav vi Novus i uppdrag att ta reda på den svenska allmänhetens syn på kärnvapen på svensk mark. En majoritet av svenskarna (66%) tycker att kärnvapen inte ska kunna placeras i Sverige och att det bör skrivas en policy som utesluter detta. Stödet för regeringens linje, att inte skriva en policy och för att kärnvapen bör kunna placeras i Sverige är samtidigt lågt (18%), lika lågt som de som svarat att de inte vet vad de tycker.

Undersökningen omnämndes i 19 lokala insändare i lokaltidningar som våra medlemmar skrev under våren. Vänsterpartiet använde undersökningen i sin riksdagsmotion om DCA och den hänvisades till i fem medieinslag, exempelvis av Miljöpartiets språkrör Daniel Helldén som hänvisade till den i en debatt om DCA med försvarsminister Pål Jonson i P1 morgon i juni.

Lär om kärnvapen – handledningsmaterial för lärare

Under verksamhetsåret uppdaterade vi vårt handledningsmaterial för lärare, Lär om kärnvapen – Ett studiematerial för att utbilda andra och lära tillsammans, vilket lanserades i april 2024. I materialet guidas man genom sex tematiska kapitler som vart och ett kan utgöra ett möte i en studiecirkel eller ett pass som del av en längre utbildning. För varje tema finns ett antal diskussionsfrågor

↑ Generalsekreterare Josefin Lind lämnade in över 7000 namnunderskrifter mot kärnvapen till riksdagen i juni.

som korresponderar till kapitlet. Det finns också praktiska övningar, filmtips och vidare läsning för fördjupning. Målgruppen är främst lärare i årskurs 9 och gymnasiet.

Materialet spreds under vår och sommar genom tjänsten Utbudet som tillhandahåller material till lärare kostnadsfritt. 700 stycken som tog slut direkt.

Om ingenting finns kvar, finns inget att rädda

Vi anlät under våren en kommunikationsbyrå för att hjälpa oss tydliggöra vårt budskap och syftet med vår förening som ett sätt att få nya medlemmar och fler givare. De tog fram en kommunikationskampanj som byggde på vår roll som läkare "Om ingenting finns kvar, finns inget att rädda". Budskapet var att vid ett krig finns det fortfarande en hel del läkare kan göra, men vid ett kärnvapenkrig finns det inget läkarkåren

kan göra. Kampanjen har vi använt i sociala medier, i vår tidskrift och i insamlingsarbetet och vi kommer att fortsätta att använda det.

Seminarium: Är kärnvapenkrig oundvikligt?

I augusti arrangerade vi ett seminarium med titeln Är kärnvapenkrig oundvikligt? Medverkande var Tormod Heier, professor militär strategi och operationer, Försvarshögskolan Oslo, Tytti Erästö, senior forskare vid SIPRI:s pro-

gram för massförstörelsevapen, Joakim Paasikivi, överstelöjtnant och tidigare lärare i militär strategi vid Försvarshögskolan Stockholm och Josefin Lind, generalsekreterare Svenska Läkare mot Kärnvapen. Samtalet leddes av journalisten Lisa Röstlund och vår ordförande Vendela Englund Burnett höll ett inledningsanförande om kärnvapen och dess konsekvenser. Seminariet genomfördes på ABF i Stockholm och spelades in av SVT Forum vilka sände seminariet tre gånger. Seminariet anordnades av Erland Richardsson, suppleant i styrelsen, med stöd av kansliet och ordföranden. Cirka 50 personer lyssnade på plats, ett flertal gav mycket positiv respons.

↑ Är kärnvapenkrig oundvikligt? Denna fråga debatterade vi under vårt samtal i augusti som SVT sände. Svaret blev nej!

Hiroshimadagen

Hiroshimadagen uppmärksammades i Stockholm, Göteborg och Växjö med tal och musik. 2024 uteblev årets anti-atombombsdiplom för första gången sedan föreningen initierade diplommet 2009. Med anledning av världsläget och de ökade spänningarna, där kärnvapen igen ges en mer central roll i staters säkerhet ville vi markera allvaret genom att inte dela ut något diplom.

Föreläsningar och deltagande i externa evenemang

Under verksamhetsåret har vi deltagit i externa evenemang, både med föreläsningar och som inbjudna experter. Vi har bland annat föreläst på Uppsala universitet, talat för fackföreningsaktiva, på freds- och bokfestivaler och bibliotek, för S-kvinnor och Miljöpartiet samt för läkarstudenter, allmänläkare och för FN-föreningar. Totalt har vi under verksamhetsåret föreläst cirka 25 gånger.

Media

Under verksamhetsåret har Svenska Läkare mot Kärnvapen 168 pressklipp i redaktionell media. Det inkluderar omnämnanden av organisationen, våra egna debattartiklar, insändare, intervjuer, såväl digitalt som i tryck samt i radio och TV.

► Satsning på insändare

Under våren tog vi fram en insändarmall som vi delade med våra medlemmar med syfte att de kunde skriva in till lokaltidningar under rubriken "Nato är okej men vi säger nej till kärnvapen". Fokus låg på vår opinionsundersökning, där det finns ett tydligt motstånd mot kärnvapen i Sverige, och behovet av att, genom policy eller lagstiftning, förbjuda kärnvapen på svenskt territorium. Hela 19 insändare publicerades i lokaltidningar runt om i landet av våra medlemmar. Två medlemmar intervjuades även i lokalradio, P4 Östergötland respektive P4 Västerbotten.

► Ordföranden i media

Under året har vår ordförande Vendela Englund Burnett deltagit i en rad medier. I och med att Ungern röstade ja till Sveriges Natoansökan

den 26/2 medverkade hon i SVT Nyheter's direktsändning, och debatterade i mars i Expressen-TV mot Carl Albinsson, programansvarig på Timbro, som vill ha mer kärnvapen i Europa. Hon har intervjuats av exempelvis Arbetaren och ETC, varit med i Ring P1 två gånger samt skrivit en rad debattartiklar varav en tillsammans med Sverker Sörlin som publicerades i Newsweek.

► Indraget stöd till civilsamhället

Regeringen beslutade 22 december att med omedelbar verkan strypa stödet till civilsamhällesorganisationer som arbetar med fred och säkerhet. TT skrev en artikel om det där vår generalsekreterare Josefin Lind intervjuades och som publicerades i 27 medier bland annat Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet. Flera andra medier skrev även om beskedet och hur det påverkar organisationers arbete och en rad insändare på temat nämnde vår förening.

Organisation

Organisationen står inför framtida utmaningar med stagnerande medlems-tillväxt och allt färre aktivt engagerade medlemmar. Även om vi har fler nya medlemmar än antalet avlidna eller som anmält utträde har vi ändå en sjunkande medlemskår när medlemmar varken betalar sin avgift eller anmäler sitt utträde. Studenter och sjuksköterskor/sjukgymnaster/biomedicinska analytiker är de grupper som ökar mest i antal medan fullbetalande läkarmedlemmar är de som minskar mest. Därtill ser vi det indragna verksamhetsstödet som en utmaning för den långsiktiga finansieringen av vår verksamhet under överskådlig tid.

Ett stort stöd hos Sveriges läkar-kår utgör grunden för vår trovärdighet och legitimitet och därigenom ökad förmåga att åstadkomma förändring. Vi har ett viktigt långsiktigt arbete framför oss för att bygga en modern medlemsorganisation där vi når ut till och engagerar nya. Vi ser att det som ger bäst resultat är när medlemmarna rekryterar nya medlemmar.

Indraget verksamhetsstöd ger ökat behov av nya intäkter

Det indragna verksamhetsstödet påverkar både vår möjlighet att långsiktigt planera verksamheten och att genomföra den dagliga verksamheten. Behovet av att finna nya intäkter är därför avgörande för föreningens framtid. Vi har under verksamhetsåret arbetat med att tänka mer kreativt i insamlingsbrev och tydliggjort att vi behöver medlemmarnas stöd mer nu än kanske någonsin. Än så länge har medlemmar och stödpersoner svarat väl på våra förfrågningar och skänkt mer till föreningen än vid tidigare års insamlingsbrev. Detta arbete kommer att fortsätta. Under detta verksamhetsår har vi inte mottagit något arv, något som ofta möjliggör en viss ekonomisk trygghet.

Medlemsrekrytering

För att nå ut till fler potentiella medlemmar har vi under verksamhetsåret bland annat deltagit på Svensk Allmänmedicinsk kongress i Uppsala. Vi hade där ett bokbord och vår ordförande Vendela Englund Burnett föreläste för cirka 70 personer om varför arbete mot kärnvapen ingår i läkares jobb. Vi fanns också

↑ David Victorin och Johan Täng informerade om kärnvapen och värvade medlemmar under AT-stämman i Stockholm.

på plats på AT-stämman i Stockholm och ST-dagarna i Skövde. Vi ser att det är en viktig uppgift för våra medlemmar att finnas på dessa kongresser, stämmor och möten för att skapa igenkänning och få nya medlemmar till föreningen. Under verksamhetsåret har vi även hållit en föreläsning på en vårdcentral, en metod vi inte arbetat mycket med men som vi ser stor utvecklingspotential i.

Medlemmar

Svenska Läkare mot Kärnvapen välkomnar läkare och medicinstuderande samt lärare vid medicinsk fakultet som medlemmar. Medlemmar i de nedlagda yrkesföreningarna Forskare och Ingenjörer mot Kärnvapen, FIMK, Sjuksköterskor, Sjukgymnaster och biomedicinska Analytiker mot Kärnvapen, SSAMK, samt Svenska Tandläkare mot Kärnvapen, STMK, erbjuds att bli associerade medlemmar i Svenska Läkare mot Kärnvapen.

► Antal

Läkare: 1 974 betalande medlemmar
Studenter: 35
FIMK: ca 150
STMK: ca 85
SSAMK: ca 30

Föreningsarbetet vilar till stor del på ideellt arbete som utförs utan ersättning. Många medlemmar bidrar med både stora och små arbetsinsatser. Sammanlagt har medlemmar under verksamhetsåret lagt drygt 590 arbetsdagar på föreningen.

Ordförande för ICAN:s styrgrupp

Under verksamhetsåret har föreningen varit administrativ ordförande för ICAN:s internationella styrgrupp (ICAN International Steering Group) i vilken vi sitter sedan 2012. Arbetet innefattade bland annat att sammankalla till möten, samordna arbete och information med och från styrgruppens stående kommittéer, kommunicera och samverka med personalen, bistå i att sätta igång och introducera den under perioden nytilträdade chefen Melissa Parke. Nästan tio olika policies, riktlinjer och mandatbeskrivningar för arbetsgrupper och beslutsprocesser antogs under vårt år som ordförande, för ökad struktur, transparens och kontinuitet. Ordförandeperioden avslutades med en utvärdering där vi fick fina vitsord för vår goda struktur, tydlighet och skapande av en god atmosfär i gruppen.

Tidskriften Läkare mot Kärnvapen

Vi har under verksamhetsåret givit ut fyra nummer av vår medlemstidning "Läkare mot Kärnvapen". Upplagan är ca 3 000 exemplar till medlemmar i Sverige och Danmark samt politiker, medicinska bibliotek, journalister och prenumeranter. Årets tidningar har bland annat handlat om kärnvapenprovsprängningarnas långsiktiga effekter, andra statspartsmötet för FN:s kon-

vention om förbud mot kärnvapen, vår stora kommunikationskampanj och namninsamling "Kärnvapen på svenskt territorium: Nej", om DCA-avtalet med USA och uppstart av artikelserie om kärnvapenländernas arsenaler.

Nyhetsbrev

Cirka en gång i månaden skickar vi ut nyhetsbrev med drygt 870 mottagare, varav majoriteten är medlemmar. Under verksamhetsåret har vi skickat ut 15 nyhetsbrev med en öppningsfrekvens på närmare 70%.

Rapporter från föreningar och grupper

Vetenskapliga rådet

Svenska Läkare mot Kärnvapens Vetenskapliga råd har under verksamhetsåret bestått av 8 ledamöter inom olika vetenskapsområden. Rådets uppgift är att följa utvecklingen inom kärnvapenområdet och dess ömsesidiga beroende av samhällsutvecklingen samt bidra med information baserad på de kunskaper som ledamöterna har som specialister inom respektive fält. Under verksamhetsåret har rådets medlemmar hållit två möten. Fokus under året har legat på: icke-spridning, minskad utplacering av kärnvapen, nedrustningsavtal, vapenutveckling och sårbarhet.

Stockholm

Lokalföreningen i Stockholm har varit vilande alltsedan årsmötet den 19 oktober 2022. Detta bekräftades vid årsmötet 2023, och föreningen är därmed var upplöst. Ordföranden tackade alla de närvarande för de många årens arbete. Hiroshimadagen den 6 augusti 2024 uppmärksammades traditionsenligt med tal och musik i Storkyrkan. Ett 70-tal personer närvarade i kyrkan.

Göteborg

Vid Bokmässan 2023 i Göteborg deltog föreningen med ett seminarium på stora scenen där Josefin Lind ledde ett samtal mellan Agnes Hellström tidigare ordförande för Svenska Freds och Beatrice Fihn tidigare chef för ICAN. Samtalet handlade om hur det är att vara mitt i hetluften i hetsiga debatter, både som förespråkare för fred och nedrustning, och som kvinna. Vid montern som vi delade med Svenska Freds samlade vi namn på ett upprop till regeringen där vi krävde att Sverige bör lagstifta om förbud mot kärnvapen på svensk mark. Vi fick cirka 200 underskrifter. Därtill genomförde vi mätning av blodtryck i montern och samtal om kärnvapen.

På Hiroshimadagen hölls två evenemang. En samling vid statyn Fredsgudinnan där Gunnar Westberg talade från Svenska Läkare mot kärnvapen och på kvällen var det samling vid Fredslunden med tal och musik.

Formandsberetning 2024

Året har været præget af krigene i Ukraine og Mellemøsten, som begge har øget risikoen for brug af atomvåben. For Ukraine-krigens vedkommende har Rusland truet med at ændre atomvåbenstrategi og derved ikke udelukke første-brug af kernevåben, hvis deres ”røde linjer” yderligere overskrides. Krigen i Mellemøsten involverer direkte og indirekte atommagter og tærskel-lande på begge sider, og begge konflikter risikerer at accelerere ud af kontrol.

I alle leje fokuserer man på oprustning, militæranalytikere og politiske hardlinere dominerer mediebilledet, mens moderation og bestræbelser på konfliktløsning kun kommer sparsomt til orde, for slet ikke at tale om information om de katastrofale konsekvenser, ethvert brug af kernevåben vil få.

Fredsbevægelserne står svagere end i mange år, og dette gælder også vores, selv om vi har fordel af at være en del af et internationalt, velanskrevet netværk af lægelige (IPPNW) og andre (ICAN) grupper.

Tildelingen af årets Nobels Fredspris til de japanske atombombningsoverleverere er dog en vigtig opbakning til arbejdet for at opnå en verden fri for atomvåben. Prisen er en klar opfordring til at tilslutte sig FN's traktat om forbud mod atomvåben, som nu er ratificeret af 73 af FN's medlemslande, mens yderligere 25 har underskrevet. Ikke mindst den danske regering, som fra nytår får plads i FN's sikkerhedsråd, burde følge trop her.

Undersøgelser viser, at omend befolkningerne generelt især frygter væbnede konflikter og krig, så er bekymringerne især rettet mod klimaforandringer, overforbrug og fattigdom snarere end atomvåbentruslen som sådan – selv om disse ting i høj grad hænger sammen.

I vores svenske søsterforenings blad, som vi kvartalsvis udsender til vores medlemmer, er der udførligt gjort rede for disse og andre problematikker.

I DLMK har vi i årets løb holdt oplæg ved møder i Aalborg universitets Institut for Politik og Samfund samt i gruppen Århus mod krig og terror. Vi har ved månedlige virtuelle

møder plejet vores samarbejde med netværket Forbyd Atomvåben, hvor der især har været arbejdet med at få Danmark til at tilslutte sig Forbudstraktaten. Anstrengelserne på dette område har dog ikke givet væsentlige resultater; den danske regering fastholder NATO's atomvåbenpolitik, som skyder muligheden for atomnedrustning ud i en fjern fremtid, hvilket vi finder ganske uforsvarligt og hasarderet.

Vores forening har efterhånden kun godt et halvt hundrede medlemmer og kun få aktive. Vi trænger i høj grad til fornyelse og foryngelse; her er vi desværre i samme båd som øvrige fredsgrupper. Historien har dog vist, at fredsbevægelser altid har haft bølgedale og – toppe, de sidste desværre ofte i forbindelse med konflikt og krig. Lad os håbe, at verden besinder sig inden det er for sent.

*Klaus Arnung, formand for
Danske Læger mod Kernevåben*

Hjælp os med at blive flere medlemmer!

Spred kendskabet til Danske Læger mod Kernevåben. Giv en gave eller hvert et nyt medlem. Så er du med til at sikre, at vi kan fortsætte vores arbejde. Med din støtte kan vi gøre mere.

www.danskelaegermodkernevaaben.dk
mail: povl.revsbech@gmail.com

Spara och bidra till en kärnvapenfri värld

Humanfonden är ett smidigt sätt att kombinera långsiktigt sparande med långsiktigt givande.

Swedbank Humanfond är en ideell hållbarhetsfond där 2 % årligen utdelas till ideella organisationer. Det innebär att andelsägare som sparar i fonden avstår en del av sitt kapital till förmån för en organisation. Fonden investerar i företag som aktivt arbetar med miljö, mänskliga rättigheter och arbetsvillkor och som Swedbank Robur bedömer bidrar till att uppfylla FN:s 17 globala mål. Fonden investerar inte i kärnvapen. Varje år skänker spararna drygt 40 miljoner kronor till välgörande ändamål. Att spara i Humanfond är både långsiktigt och ansvarsfullt. Du kan månadsspara regelbundet eller göra insättningar då och då.

Du kan själv välja vilken organisation som ska få ta del av utdelningen, som Svenska Läkare mot Kärnvapen. Om du inte gör något val fördelas pengarna mellan alla anslutna organisationer. Samma sak gäller om ditt fondsparande inte ligger hos Swedbank eller en samverkande sparbank. Även om du har en annan huvudbank kan du öppna ett fondkonto på Swedbank för att säkerställa att utdelningen når Svenska Läkare mot Kärnvapen.

Sedan 1994 har Svenska Läkare mot Kärnvapen tilldelats över 13 miljoner kronor, i snitt över 400 000 kronor per år. Det har gjort stor skillnad för vårt arbete och är avgörande nu när regeringen dragit in vårt verksamhetsstöd.

Genom ideellt, etiskt fondsparande genom Humanfond kan du på ett enkelt sätt bygga upp ett sparkapital med möjlighet till god avkastning, samtidigt som du stöttar vår verksamhet och låter ditt sparkapital bidra till en kärnvapenfri värld.

Mer info: slmk.org/stod-oss/etiskt-fondsparande

Nils Rodhe, styrelseledamot i Svenska Läkare mot Kärnvapen och specialist i allmänmedicin.

Du köpte nyligen fonder i Humanfonden, varför gjorde du det?

Det är ett utmärkt sätt att kombinera långsiktigt sparande med långsiktigt givande. Humanfonden tar inte ut någon vanlig fondförvaltningsavgift utan istället ges 2 % av sparkapitalet till välgörande ändamål.

Hur gjorde du, var det komplicerat?

För att kunna rikta gåvan till den organisation man själv väljer, till Svenska Läkare mot Kärnvapen, måste man öppna ett konto på Swedbank och köpa fonder i Humanfonden därifrån. Detta låter krångligt men tvärtom är det mycket enkelt och går att ordna själv med några knapptryckningar på datorn. Val av mottagarorganisation görs sedan i ett pappersformulär man får på posten från Swedbank.

Och om man inte har konto i Swedbank?

Köper man Humanfonden via en annan bank har man tyvärr inte möjlighet att rikta gåvan till en specifik organisation, då fördelas det mellan alla organisationer. Men det är inga problem att ha kvar sina övriga bankkontakter i en eller flera andra banker.

Får du sämre utdelning på dina fonder än andra jämförbara fonder?

Det tror jag inte, men att förutspå börsens utveckling får andra göra.

TACK TILL DIG SOM SPARAR MED HJÄRTAT!

Tack vare dig och alla andra som sparar i Swedbank Humanfond
fick Svenska Läkare mot Kärnvapen

545 178 KR

i utdelning i februari 2024. Genom ditt sparande hjälper du oss
i vårt arbete för att avskaffa och förbjuda kärnvapen.

Genom ideellt, etiskt fondsparande kan du på ett enkelt
sätt bygga upp ett sparkapital med möjlighet till god
avkastning, samtidigt som du stöttar vår verksamhet och
låter ditt sparkapital bidra till en bättre värld.

Läs mer på slmk.org/stod-oss/etiskt-fondsparande

Historisk avkastning garanterar inte avkastning i framtiden. Värdet på fonden kan
minska och öka kraftigt i värde och det är inte säkert att du får tillbaka alla pengar
du satt in. Faktablad, informationsbroschyr och information om dina rättigheter
finns på swedbankrobur.se

SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN

Avsändare:
Svenska Läkare mot Kärnvapen
Norr tullsgatan 45
113 45 Stockholm
Sweden

Ge bort en fredlig julgåva!

Ge en julgåva till någon du tycker om och bidra
samtidigt till en kärnvapenfri värld! Du får ett fint gåvokort
att lägga under granen.

Beställ genom att scanna QR-koden med din mobilkamera
eller gå in på <https://slmk.org/stod-oss/gava/julgava>.
I formuläret fyller du i hur mycket du vill ge och vilket kort
du vill ha.

God jul önskar vi på
Svenska Läkare mot Kärnvapen!

SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN